

Kód: PM-RTENE018

Szemeszter: 3

Kreditszám: 5

Órák száma (ea/gy/lab): 1/0/3

Számonkérés módja: félévközi jegy

Előfeltételek:

(BSC:Építészeti tervezés 1.),(BA: Építészeti tervezés 1., Épületszerkezettan 1., Ábrázoló geometria 2.)

Tantárgy felelős: dr. Rétfalvi Donát

Oktatók: dr. Bácsalmásy Zoltán, dr. Heidecker Adél adjunktus, dr. Rétfalvi Donát docens, dr. Szösz Klaudia adjunktus

1. Rövid leírás:

A tárgy keretén belül a hallgatók megismerkednek a lakókörnyezet kialakításával, a lakóépületek tervezésével kapcsolatos általános kérdésekkel. A tantárgy megismerteti a hallgatókat a lakótér kialakításának követelményeivel, a beépítési módokkal és a különböző beépítési módokhoz alkalmazott lakóépület fajtákkal és az ezekre vonatkozó követelményekkel. A félév során több feladatot oldanak meg a hallgatók, jellemző lakóépület típusokkal foglalkoznak.

2. Általános követelmények:

a.) Követelmények a szorgalmi időszakban:

A tantárgy felvétele az ETR-ben, amennyiben az előfeltételek maradéktalanul teljesítettek!

b.) A félévzárás módja, feltétele:

- Az előadásokon, valamint gyakorlati foglalkozásokon való, a kreditrendszerű TVSZ előírása szerinti részvétel. A félév során a hiányzás elfogadható mértéke az órák 30%-a.

(PTE TVSZ. 10/45.§(2)¹⁸⁹ A felvett kurzusok foglalkozásain a részvétel hallgatói kötelezettség. A hallgató számára az adott tantárgyból érdemjegy, minősítés szerzése, illetve félévvégi aláírás csak abban az esetben tagadható meg hiányzás miatt, ha a megtartott foglalkozásoknak a tantárgy meghirdetésekor megszabott hányadát meghaladóan hiányzott. Ebben az esetben a tanulmányi nyilvántartásban a nem teljesítette bejegyzés szerepel. A szakfelelős a hiányzás elfogadható mértékét az összes órák 15-30 %-ában állapíthatja meg a tantárgy meghirdetésekor.)

(PTE TVSZ 2.sz.melléklet 1/A. §³²⁵(5) Az előadásokon a létszámenőrzés módszerét a tantárgyfelelős határozza meg.)

(PTE TVSZ 2.sz.melléklet 1/A. §³²⁵(6) A hiányzások elfogadásának szabályai:

a) az a hallgató, aki a tantárgy foglalkozásainak kevesebb, mint 15 %-áról hiányzott, hiányzás miatt nem marasztalható el.

b)³²⁷ akinek hiányzása 15 és 25 % között volt (bármely okból), a tantárgyfelelős a félév elfogadását az egyedi eset kivizsgálásával dönti el.

c) akinek hiányzása eléri a 25 %-ot (bármely okból, igazoltan vagy a nélkül), vizsgára nem bocsátható.)

- A félév során kiadott feladatok maradéktalan teljesítése

- A félév során a feladatokat prezentálni kell grafikai, műszaki rajz és építészeti modell segítségével. A féléves eredményt az órákon való aktív részvétel, a feladatok határidőre történő leadása, a feladatok építészeti és műszaki tartalma, minősége befolyásolja!

c.) Gyakorlati órák/laborok:

A feladatok kidolgozása elsősorban a gyakorlati órákon történik a gyakorlatvezetők iránymutatása szerint kiscsoportokban. A gyakorlati órán a gyakorlatvezető ismerteti/ellenőrzi a tematika szerinti feladatokat. Az aktuális órához kapcsolódó témafelvezetés során a hallgatókkal interaktív diskurzust kezdeményez, majd ennek eredményeként csoportos és egyéni konzultáció zajlik.

d.) Követelmények a vizsgaidőszakban:

A tantárgy vizsgakurusként való felvétele az ETR-ben.

3. Cél:

Az építészeti tervezés módszerének, alapelveinek elméleti és gyakorlati elsajátítása.

4. Módszer:

A szemeszter a korszerű lakóépület tervezés témáját öleli fel. A hallgatók betekintést nyernek a Magyarországon hatályos építéssel kapcsolatos törvényekbe és az építésügyi szabályozási rendszerbe. Az építészeti tervezés alkotói folyamatához szükséges elméleti ismeretanyag elsajátításával párhuzamosan a gyakorlati órákon valós környezetben, valós példafeladatok megoldásán keresztül fejlesztjük a hallgatók ösztönös értékítéletét, formaérzékét, alkotói képességét.

Az előadások alkalmával megismerkednek a beépítési módokkal, a különböző beépítési módokhoz alkalmazott lakóépületek fajtáival és az ezekre vonatkozó előírásokkal, a lakótér kialakításának követelményeivel. Cél az alapvető ismeretanyag elsajátításán túl, kortárs példák segítségével helyes és korszerű gondolkodásmód, magatartás kialakítása.

A gyakorlati órák keretében az elsajátított elméleti tudás alkalmazására kerül sor. A csoportos foglalkozás során a gyakorlatvezetők segítik elsajátítani a tervezési folyamat analitikáját, metódusait.

A szemeszter első felében a gyakorlati órákon valós helyszíneket analizálnak a hallgatók. Konceptió tervet alkotnak különböző lakóépületekre, különböző beépítési szituációkban. A feladat megoldása során skiccek, tömegmodellek, műszaki tervek készülnek. Ezt a szemeszter közepén prezentálják.

A szemeszter második felében az oktatók által kiválasztott koncepcióterven dolgoznak tovább, melyből a félév végére engedélyezési terv szintű dokumentációt készítenek.

5. Irodalom:

Ajánlott irodalom: előadás jegyzetek;

Janáky, I. 1999. A hely. Budapest: Műszaki kiadó

Le Corbusier, C. 1981. Új építészet felés. Budapest: Corvina

5 ház: Janesch, Karácsony, Mónus, Turányi Janáky. 2003. Budapest: Terc

Gausa, M. 2001. Szabadon álló családi ház: a magánélet tere. Budapest Terc

dr. Reischl Antal: Lakóépületek tervezése, Budapest 1976 Tankönyvkiadó

Ernst Neufert; Építés- és tervezéstan, Budapest Pécs 1999. Dialóg Campus Kiadó

Bitó János: Lakóházak tervezése, Lap- és Könyvkiadó kft 2004

Callmayer-Rojkó: Az én házam - Műszaki könyvkiadó 1974

Könyv az építészetéről - A tervezés gyakorlata I. Pécs 1998 Pécsi Tanoda Alapítvány

6. Követelmények, pótlások:

Követelmények a szorgalmi időszakban:

Feladatok, ellenőrzések:

A feladatok, követelmények kiadása a tematika szerint történik, melyek az előadás anyagaival, segédletekkel egyetemben a tantárgy Coospace felületére feltöltésre kerülnek. A tantárgyhoz kapcsolódó információk ugyancsak ezen a felületen lesznek elérhetőek. <https://coospace.tr.pte.hu/>

a.) 1. és 2. feladat:

A szemeszter első felében, elméleti órákkal, előadásokkal támogatott gyakorlati órákon a hallgatók többféle beépítési módozattal ismerkednek, előre meghatározott helyszínekre készítenek vázlatterveket. A koncepcióterv fázis végére túl kell esni a környezeti adottságok analízisén (helyszín, térstrukturális viszonyok, mértékadó épített környezet, településsűrűség - beépítettség vizsgálat, stb....), a telekadottságok értelmezésén (telek geometriája, tájolás), a tömegképzésen, a fő irányok, főbb funkciócsoportok meghatározásán, alaprajzi elrendezésén. Be kell mutatni a tervezési irányelveket is, különböző ábrákon, rajzokon, munkaközi makett fotókon keresztül. Az alkotói gondolkodás folyamatának dokumentálása elengedhetetlen a sikeres kommunikációhoz.

1. és 2. feladat leadása és prezentáció:

Beadandó:

A két beépítési módozatra készített vázlattervek feldolgozása A/3-as füzetben:

Minimum tartalom:

- koncepciókat bemutató ábrások (tér-képzés, környezetalakítás és formaképzésre vonatkozóan)
- helyszín és környezetanalízisek szükséges számban
- helyszínrajz, telepítési rajz m 1:500
- alaprajzok, szűk környezettel együtt m 1:200
- tömegvázlatok min: 3 db
- tömegmodell közvetlen környezettel m 1:200

Formai követelmények:

lásd kiadott segédletek, és minták

b.) 3. feladat:

Az 1. és 2. feladat értékelése után az oktatók kijelölik a hallgató számára azt a tervet, melyet továbbdolgozásra javasol. A szemeszter második fele a terv kibontásának, konkretizálásának időszaka. A félév végére kikristályosodik az épület, ahol a térképzés szoros összefüggésben alakul a kültéri kapcsolatrendszerek felderítésével. Kimunkálásra kerül a belsőépítészeti és a szerkezeti csomópontok rendszere. A dokumentációhoz 1:100 léptékű rajzok, telepítést bemutató helyszínrajz, perspektivikus látványok és modell tartozik. Az egyes munkarészek elmaradása a feladat sikertelenségét hordozza magával, tehát nem kerül értékelésre, a feladat nem tekinthető befejezettnek. A feladat része az átdolgozott telepítési rajzok és makett bemutatása is, a fejlődés látványos és jól értelmezhető bemutatásával.

Félév végi leadás és prezentáció:

Beadandó Minimum tartalom:

- koncepciót bemutató ábrások (térképzés, környezetalakítás és formaképzésre vonatkozóan)
- helyszín és környezetanalízisek szükséges számban
- helyszínrajz, környezetrendezési rajz m 1:500
- alaprajzok, szűk környezettel együtt m 1:100
- metszetek m 1:100
- homlokzatok m 1:100
- perspektivikus ábrák, belső téri rajzok min: 3-3 db
- telepítési modell, stilizált tömeggel (javított - átdolgozott) m 1:500
- tervhez tartozó épület modell m 1:100

Formai követelmények:

lásd kiadott segédletek, és minták

c.) A szemeszter alatti ellenőrzési módja:

A gyakorlati foglalkozásokon való igazolt jelenlét a tematikában rögzített aktuális munkarész bemutatásával történik!

Zárthelyi dolgozat

A szemeszter során az előadásokon, és a gyakorlaton elhangzottakból **zárthelyi dolgozat** keretében számolnak be a hallgatók egy alkalommal. A zárthelyi dolgozat javítására, pótlására a TVSZ szerint egy alkalommal biztosítunk lehetőséget, a vizsgaidőszak első hetében.

d.) Értékelés

A félévközi jegy megszerzéséhez szükséges félévközi munka a 15. héten zárul.

1.feladat terv	5 p
1.feladat makett	5 p
2.feladat terv	5 p
2.feladat makett	5 p
Zárthelyi dolgozat	10 p
Félévközi feladat terv	50 p
Félévközi feladat makett	20 p

Megszerezhető max.pont 100 p

86 p – 100 p	100%	A (5, jeles, excellent, sehr gut)
71 p – 85 p	85%	B (4, jó, good, gut)
61 p – 70 p	70%	C (3, közepes, average, befriedigend)
49 p – 60 p	60%	D (2, elégséges, satisfactory, genügend)
0 p – 48 p	48%	F (1, elégtelen, fail, ungenügend)

(PTE TVSZ 48. § (1) A hallgató teljesítményének értékelése lehet:

*a) ötfokozatú: jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1) minősítés,
b) háromfokozatú: jól megfelelt (5), megfelelt (3), nem felelt meg (1) minősítés.)*

Az egyes fokozatok megállapításának alapja:

- a feladatkiírások követelményeinek teljesítése
- az elsajátított elméleti tudás gyakorlati alkalmazása
- a feladatok műszaki, grafikai, építészeti tartalma, gondolatisága és ezek minősége

A félévvégi osztályzat a feladatok során megszerzett pontok alapján kerül megállapításra, úgy hogy a hallgató TVSZ szerinti óraszámában megjelent a gyakorlati órákon, aktívan részt vett a féléves munkában, minden feladatát értékelhető minőségben beadta, zárthelyi dolgozatait minimum egyszer megírta. Beszámításra kerül a hallgató félév közben tanúsított aktivitása/inaktivitása, fejlődése.

(PTE TVSZ 48. § (2)²¹³ A hallgató nem szerez kreditpontot, amennyiben a teljesítményét elégtelen (1), vagy nem felelt meg (1) minősítésre értékeli, továbbá amennyiben a hallgató teljesítménye nem volt értékelhető, és a tanulmányi nyilvántartásban a „nem teljesítette” bejegyzés szerepel.

(4) Az értékelés ellen – a javítási, illetve pontszámítási hiba, valamint a 12. § (2) bekezdésében írt lehetőség kivételével – jogorvoslatnak helye nincs.)

f.) Eszközök, technikák

A félév során készíthető feladatok kivitelezése kizárólag manuális technikával történik. A megfelelő technikák kiválasztásában, alkalmazásában, ötvözésében a gyakorlatvezetők iránymutatása a mérvadó. A cél minden esetben a minőségű műszaki ábrázolásmód, valamint az egyéni kifejezőmód kialakítása.

A gyakorlati órákra az órai munkavégzéshez szükséges eszközökkel kell érkezni. (rajzeszközök, skiccpauz, rajztábla, párhuzamvonalzó, stb.)

7. Program (előadás):

Minden páratlan héten Boszorkány u. A-007 Hétfő 11.15-12.45

1. hét Regisztráció, a féléves tematika ismertetése. 1. Bevezetés az építészeti tervezésbe. Településrendezési alapok, oldalhatáron álló beépítés épület és telkének viszonya, funkcióelemzés, a funkciókapcsolatok térbeli megjelenése, szerkezeti összefüggései
3. hét 2. Zárt sorú beépítésű lakóház beépítés épület és telkének viszonya, funkcióelemzés, a funkciókapcsolatok térbeli megjelenése, szerkezeti összefüggései
5. hét 3. Telepszerű beépítés, Sorház, láncház, átriumház, beépítés épület és telkének viszonya, funkcióelemzés, a funkciókapcsolatok térbeli megjelenése, szerkezeti összefüggései
7. hét ŐSZI SZÜNET
9. hét 4. Családi házak főbb teherhordó szerkezete, használati terek főbb méretei
11. hét 5. Kortárs lakóépületek elemzése, tetőformálás, tömegalakítás
13. hét 6. Környezet - Tér - Épület kapcsolatok, The human scale
15. hét 8. Összefoglalás

8. Program (gyakorlat):

L1-01 Minden héten Rókus u. Építész Stúdió Hétfő 13.00-15.30

1. hét Regisztráció, Orientációs hét
2. hét 1.feladat oldalhatáron álló családi ház analízis, környezetelemzés, telepítés
3. hét 1.feladat oldalhatáron álló családi ház koncepcióalkotás, makett
4. hét 1.feladat oldalhatáron álló családi ház a koncepció véglegesítése, makett
5. hét 1.feladat oldalhatáron álló családi ház a koncepció véglegesítése, makett
6. hét 2. feladat zárt sorú családi ház analízis, környezetelemzés, telepítés / 1. feladat beadás
7. hét ŐSZI SZÜNET
8. hét 2. feladat zárt sorú családi ház koncepció alkotás, makett
9. hét 2. feladat zárt sorú családi ház a koncepció véglegesítése, makett
10. hét 2. feladat zárt sorú családi ház a koncepció véglegesítése, makett
11. hét 2.feladat beadás / 3. feladat Az oktatók által kijelölt terv kidolgozása, továbbtervezése, konzultáció
12. hét 3. feladat kijelölt terv kidolgozása, továbbtervezése, konzultáció, makett
13. hét 3. feladat kijelölt terv kidolgozása, továbbtervezése, konzultáció, makett
14. hét 3. feladat utolsó konzultáció, feladat és makett véglegesítése
15. hét elvégzett feladatok végleges beadása

A félév folyamán felmerülő kérdésekkel, problémákkal a tantárgyfelelőst lehet keresni.

dr. Rétfalvi Donát
tantárgyfelelős

Pécs, 2015.08.29.